

RAPORT O STOSUNKACH NA WĘGRZECH.

Jednym z pierwszych objawów wybuchu było zajęcie przez rząd wszelkiej gotówki i depozytów w bankach, przyczem racjonalność tego kroku usprawiedliwiano między innymi w Min. Finansów, że w jednym ze schowków znalezione 15 i pół milionów koron w złocie / nominatiw / - około 100 milionów. Budapeszt liczył maksimum 3000 komunistów. Komunizm nie miał wielu zwolenników, może najwięcej było wśród klasy średniej. Nic więc nie wskazywało na zbliżający się przewrót. Na 10 dni przed wybuchem był jednodniowy strajk, zwrócony przeciwko komunistom, w którym wzięli udział wszystkie partie nawet skrajna S.D., która także skłaniała się w ostatnich czasach ku nacjonal-socjalizmowi - nie ku komunizmowi. Strajk przeszedł zupełnie spokojnie, wszystko było zamknięte, pochody odbyły się w porządku, komuniści ukryli się; ukazały się ostre artykuły przeciwko komunistom. Strajk miał przy czynę w napadzie komunistów na organ S.D. "Nepszava", przyczem zastrzelono kilku policjantów i członków milicji obywatelskiej. Zamierzonym rząd sprawił uręczysty pogrzeb, w którym wzięli udział całe miasto. Bela Kuhn obecnie przewodniczący rządu wraz z 47 przywódcami komunistów / wyłącznie żydów / został aresztowany zaś na policyjki tak pobity przez policjantów, że przez kilka dni leżał w szpitalu czemu miasto całe przyklasnęło.

Dopiero z chwilą ogłoszenia rozkazu pułkownika marynarki Steeda z Belgradu, nakazującego oddać żegluga do Pressburga do Baja w ręce Czechów, z którym to rozkazem czesi zgłosili się do Węgrów bezpośrednio / nie przez komisję rozejmową / - oburzenie wzrosło i dały się słyszeć nawet wzmianki, iż nic innego prócz połączenia się z komunistami nie pozostało. Przeciwko żądaniu Czechów szef sekcji ministerstwa Zerkowicz umieścił w Pester Lloydzie artykuł skierowany do admirała Towbridge głównego komandanta żeglugi na Węgry / przełożonego Steeda / grząc oporem zbrojnym.

Ostateczny wybuch nastąpił po rozkazie Ententy cofnięcia wojny z linii demarkacyjnej rumuńskiej aż do granicy obszarów de facto przez rumunów w przewadze zamieszkałej / granicy etnograficznej / zaś posunięcie linii demarkacyjnej czeskiej jeszcze na południe - wschód / co było zupełnie niesprawiedliwe, gdyż czesi i tak zajmują już w 1/5 części okolice czysto Madziarskie / - wówczas Karolyi złożył urząd prezydenta /.

Obszary nowe, które mają być zajęte, miały być obsadzone wojskiem francuskim. Węgry jednak temu nie ulegli, będąc pewni, że zajmą do wojska rumuńskie i czeskie.

Rząd Karolyiego, w których na 10 członków było 6 żydów, nie miał zaufania ludności i posłuchu; de facto rządziła nim S.D. mimo iż rząd nie był socjalistyczny, głównie z pomocą sekretarza partii S.D. Buchingera. Porządek w Peczce przed rewolucją był stosunkowo dobry i obecnie przypuszczać można nie jest tak źle, jak podają dzienniki. Na prowincji gdzie poprzednio rządziły i obecnie rządzą komitety miejskie, na które rząd centralny nie ma wielkiego wpływu - przyjęcie może do rabunków magazynów rządowych i zaburzeń na tle rabowania miesia klas posiadających. Można przypuszczać, że ruch ten wyrodzi się następnie w ruch antysemicki, gdyż przy wszystkich rozruchach na Węgrzech, dominującym hasłem jest bój z rabowac żydów.

Wypowiedzenie kroków wojennych przeciwko Czechom i rumunom zrobiło dobre wrażenie; obaj okupanci są znienawidzeni. Siły jednak jakie Węgry mogą zebrać nie przekroczą ~~XXXXX~~ 70 - 80 tysięcy. Karabinów jest dość dużo, dział natomiast nie wiele. Ze ruch był przygotowany przez rząd, siwadcy, że na tydzień

przed wybuchem fabryka amunicji Manfreda Wajssa w Csepel rozpoczęła gorączkową pracę - dalej stawianie wielkich trudności naszej misji przy wywozie zakupionej amunicji i dopiero pod presją Anglików i Francuzów rząd zgodził się na wywieźnięcie.

Ruch komunistyczny nie jest zwykły i ma zabarwienie szowinistyczno-wielko-węgierskie. Znaczna ilość komunistów jest szowinistycznie usposobiona o czym świadczy i to, że rząd nie chciał się zgodzić na niezależną suwerenną Słowaczną t.zw. Republikę Słowacką.

Najskrajniejsi nawet ministrowie godzili się zaledwie na autonomję Słowaczyny pod panowaniem Węgrów. Linja demarkacyjna czeska - wojskami węgierskimi nizinnemi w łącznej liczbie maximum 40.000 do 50.000. Główna Komenda w Usatmar Nemeti. Komendantem był b.edjutant arcyksięcia Fryderyka /Kucharzyk?/. Sekle rzy palili się do walki, w innych oddziałach natomiast zapalu nie było. Dyscyplina w wojsku, prócz seklerów, niżej wszelkiej krytyki. Rumuni mają skocentrowane w południowym Siedmiogrodzie 2 korpusy i ogłosili mobilizację 6 roczników w całym Siedmiogrodzie. Na ruch Węgrów byli przygotowani.

Za czasów rządów Karolyiego była w Peszcie misja ruska, złożona z około 30 osób / oficerów i cywilnych/, starała się zakupić 16 aeroplanów; misja Entent'y przeszkodziła temu. Rząd węgierski dostarczał nieoficjalnie broni i amunicji Rusinom - oficjalnie zaprzeczał temu. Vix protestował przeciwko temu.

Za zgodność odpisu: